

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

عنوان :

بررسی نحوه عملکرد حمایت از صنایع و اثر آن بر تراز تجاری طی دوره ۷۷ - ۱۳۵۵

(مورد صنعت پوست و چرم)

استاد راهنما: دکتر سید جواد پور مقیم

استاد مشاور: دکتر ایرج توتونچیان

دانشجو: مریم اسلمی

اسفند ۱۳۷۹

چکیده:

از آنجاییکه هدف یک برنامه توسعه اقتصادی سوق فعالیت‌های یک کشور به سمت فاکتورهای توسعه یافتگی از جمله کاهش صادرات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و پردازش روی این مواد و صادرات این مواد به همراه ایجاد ارزش افزوده می باشد. در این رساله ضمن بررسی سهم صادرات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای صنایع مختلف در صادرات تراز تجاری، دریافتیم که بیشترین سهم در دوره مورد بررسی (۷۷ - ۱۳۵۵) متعلق به صنعت پوست و چرم می باشد. جهت سوق این صنعت به سمت صادرات کالاهای نهایی و ایجاد ارزش افزوده هر چه بیشتر روی محصولات این صنعت در طی این رساله به بررسی و محاسبه نرخهای موثر حمایت برای دو دسته از کالاهای تولید شده این صنعت (الف) کالاهایی که به مصرف واسطه‌ای می رسند (ب) کالاهایی که به مصرف نهایی میرسند و بررسی اثر نرخهای اعمال شده روی تراز تجاری (بدون نفت و گاز) پرداخته و از این رهگذر صحت یا سقم روش

اعمال سیاستهای حمایتی صنعت و در نهایت اثر مطلوب یا نامطلوب اعمال این سیاستها روی تراز تجاری را مورد بحث و بررسی قرار داده و در پایان به این نتیجه رسیدیم که حمایت از کالاهای واسطه ای صنعت صحیح نمی باشد و روی قیمت نهایی و در نهایت تراز تجاری اثر نامطلوب میگذارد و برای حمایت از یک صنعت بهتر آن است که تنها محصولات نهایی این صنعت مورد حمایت از واقع شوند و در نهایت باید به سیاستهای حمایتی به عنوان سیاستهایی موقت و نه دائم نظر داشت تا اینکه پس از بلوغ صنعت مورد حمایت، این صنعت قادر باشد مزیت‌های بالقوه خود را به حالت بالفعل تبدیل کند.

فهرست مطالب

چکیده فارسی

فصل اول: بررسی ساختار مورد پژوهش

۱-۱ اهمیت موضوع

۱-۲ علت انتخاب موضوع

۱-۳ هدف، پرسش و فرضیات پژوهش

۱-۴ پیشینه پژوهش

۱-۵ جامعه آماری و روش تحقیق

فصل دوم: بررسی تئوری حمایت

۲-۱ مرور تاریخی بحث حمایت از صنایع

۲-۲ دلایل حمایت

۲-۲-۱ بهبودی نرخ مبادله

۲-۲-۲ مساله حمایت از صنعت نوزاد

۲-۲-۳ مساله اشتغال و حمایت

۲-۲-۴ بحث ضد دامپینگ

۲-۲-۵ بهبود تراز پرداختها

- ۲-۲-۶ نگهداری پول در کشور
- ۲-۲-۷ یکسان کردن هزینه های تولید
- ۲-۳ مهمترین عقاید علمای اقتصادی در زمینه حمایت
 - ۲-۳-۱ نظریه ریچارد شولر
 - ۲-۳-۲ نظریه کینز
 - ۲-۴ تعرفه گمرکی
 - ۲-۵ انواع تعرفه گمرکی
 - ۲-۶ نرخ حمایت
 - ۲-۷ نرخ تعرفه حمایتی موثر
 - ۲-۸ تعرفه گمرکی روی عوامل تولید و نرخ موثر حمایت
 - ۲-۹ بررسی اثرات اقتصادی تعرفه گمرکی بر تجارت - تعادل جزئی
 - ۲-۹-۱ حالت کشور کوچک
 - ۲-۹-۲ حالت کشور بزرگ
 - ۲-۱۰ بررسی اثرات اقتصادی تعرفه گمرکی بر تجارت - تعادل کلی
 - ۲-۱۰-۱ حالت کشور کوچک
 - ۲-۱۰-۲ حالت کشور بزرگ
 - ۲-۱۱ عمل متقابل
 - ۲-۱۲ تعرفه مطلوب
 - ۲-۱۳ موانع غیر تعرفه ای بر تجارت
 - ۲-۱۳-۱ سهمیه وارداتی
 - ۲-۱۳-۱-۱ مقایسه سهمیه وارداتی و تعرفه گمرکی

فصل سوم: بررسی و محاسبه نرخهای موثر حمایت صنعت پوست و چرم

۳-۱ مقدمه

- ۳-۲ پیشینه صنعتی شدن و ساختار صنایع در ایران
- ۳-۳ ساختار هزینه و سوددهی صنایع ایران و لزوم توجه به بحث حمایت از صنایع
- ۳-۴ بررسی سهم صادرات مواد اولیه و کالاهای واسطه ای صنایع در صادرات صنایع و معادن
- ۳-۵ تاریخچه صنعت پوست و چرم در ایران
- ۳-۶ اهمیت صنعت چرم و لزوم توجه به این صنعت
- ۳-۷ عوامل موثر بر تولید انواع پوست و چرم
- ۳-۸ بررسی روابط و اصطلاحات تخصصی صنعت پوست و چرم
- ۳-۹ محاسبه نرخ موثر حمایت برای کالاهای واسطه ای و نهایی صنعت چرم
- ۳-۱۰ نتایج حاصل از محاسبه نرخهای موثر حمایت و تفسیر آنها

فصل چهارم: بررسی اثر حمایت بر تراز تجاری

- ۴-۱ مقدمه
- ۴-۲ صادرات پوست ایران و خاور میانه
- ۴-۳ بررسی اثر نرخهای موثر حمایت بر تراز تجاری
- ۴-۴ نتیجه گیری از محاسبات
- ۴-۵ مروری بر مشکلات صنعت پوست و چرم در ایران
- ۴-۶ وضعیت صنعت پوست و چرم در آینده
- ۴-۷ عوامل تاثیر گذار بر آینده صنعت چرم

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

- ۵-۱ مقدمه
- ۵-۲ بحث و نتیجه گیری
- ۵-۳ ارائه پیشنهادها
- ضمیمه شماره یک :

۱۷-۱ معادلات

۱۸-۱ ضمیمه شماره دو :

۱۹-۱ بعضی از جداول مورد استفاده

۲۰-۱ چکیده انگلیسی